

dem heller ikke i at arbejde med Flid og Nidkærhed. — Jeg skal her tillade mig at berøre en foreliggende Kjendsgjerning, som maaskee kan bidrage til at ophjse det her Sagte. Det er nemlig bekendt, at nuomstunder kunne dygtige Seminarister, saasnart de gaae ud af Seminariet, finde Ansættelse som Huuslærere eller faae privat Tjeneste og derved opnaae en langt højere Løn, som ogsaa en med Hensyn til deres personlige Forhold behageligere Stilling end den, de kunne opnaae som Hjælperlærere eller Skolelærere i de mindste Embeder. Følgen heraf har været, at man i de senere Aar paa mange Steder har sporet en stor Forlegenhed, for at faae disse Poster besatte. Hvor man har kunnet give dem Udigt til en sikker Befordring, har man ikke været i denne Forlegenhed; men hvor man ikke har kunnet det, har man maattet gribe til andre Midler, f. Ex. i det Slesvigske, hvor man har maattet fritage dem for Børnepligten, eller ogsaa har man maattet give dem forhøiet Løn. Disse Omstændigheder og Misforhold vilse for en stor Deel falde bort, dersom Kaldsretten og Embedernes Besættelse allerede var regelmæssig ordnet; men, som det nu er, kan en ung Huuslærer ligesaa godt faae et stort Embede, som en gammel Hjælperlærer, og dert ligger en betydelig Feil. Saaledes troer jeg, at Forholdet er, og deraf bør vistnok Spørgsmaalet betragtes. Men sæt nu ogsaa, at det foreliggende Forslag var ganske rigtigt, jeg indrømmer det ikke, men sæt nu, at det var rigtigt, saaledes fornemmelig at henlægge Skoleembedernes Besættelse i Kommunernes Hænder, at det var rigtigt at affædige Seminarledirectionen og henlægge dens Functioner paa andre Steder, saa er denne Forandring saa indgribende i det nuværende Skolevæsens hele Organisation, at den ikke vel egner sig til isoleret Iværksættelse. Hvis den da angik et andet enkeltstående Punkt, som ikke saaledes greb midt ind i Forholdet mellem Skolen og Skolestilshenet, mellem Skolen og Kirken, Kommunen og Staten, hvis den f. Ex. angik en Forbedring ved Seminarierne i en eller anden Retning eller maaskee bedre den private Kaldsrets Affsættelse, eller Hjælperlærernes Fritagelse for Børnepligten, eller Skolelærerenfers For-

førgelse, eller noget andet saadant lignende, saa var det en anden Sag, men, som det nu er, finder jeg det mindre heldigt. Naar jeg ved dette Lovforslags Indbringelse ikke strax har stemt mod dets videre Fremme, saa er dette skeet, fordi jeg ikke har villet nægte et Spørgsmaal, der saa meget vedrører Forældrenes Deelagtighed i deres Børns Underviisning, at komme til nærmere Drøftelse ved en første Behandling. Jeg indrømmer gjerne, at Forældre ere meget berettigede til at være deeltagende i deres Børns Underviisning; men denne Deelagtighed bør indrømmes dem paa rette Sted, navnlig i de materielle og locale Anliggender, hvor der er saa megen og rig Leilighed og Anledning dertil, hvortil den ikke bør gribe forstyrrende ind i saadanne Forhold, der nærmest ere Statens Anliggender. Naar der forøvrigt ogsaa ved denne Discussion er blevet anført Noget om Indigt og Dygtighed, saavel hos Skoledirectionerne som hos Amtsrådene, da troer jeg deels, at jeg ikke her bør indlade mig paa dette Punkt, og deels holder jeg ogsaa for, at denne Sag her kommer mindre i Betragtning, saasom Staten baade bør og ogsaa meget let kan til alle sine Bestyrelsesgrene henlede de fornødne gode Kræfter, hvorfornhelst disse maatte savnes.

Frolund: Jeg takker den høitærede Rigsdagsmand for Maribo Amts Aved Valgtreds (Monrad) for den Maade, hvorpaa han imødegik Forslaget; han veed saa godt som Noget, hvor gjerne jeg vil rette mig efter hans Dnsffer, men det kan jeg dog ikke i dette Tilfælde, jeg er nemlig ikke istand til at see, at Banstuelighederne skulle være saa store, som han fremførte; hvad Kjøbstæderne angaaer, saa vil jeg endogsaa istedetfor at træde dem for nær, meget villig indrømme, at Kjøbstæderne faae Ret til selv at bestyre deres Skolevæsen, og at de ogsaa selv vælge deres Lærere, eller idetmindste kunne gjøre Indstilling til Ministeriet, ja selv om man vil til Amtmanden, det er mig det Samme, naar de blot beholde Forslagsretten. Hvad det angaaer, som den høitærede Cultusminister anførte, da forekommer det mig, at han i Grunden talte mere om Forslaget end mod det; der blev kun gjort et Par Bemærkninger, som jeg i Korthed skal tillade mig at